

Nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo ngang tầm nhiệm vụ mới

LƯU MINH TUÝ

Đất nước ta có lịch sử ngàn năm văn hiến. Thời đại nào cũng vậy, nhà giáo luôn giữ vị trí trọng yếu, cung cấp, truyền thụ tri thức, giáo dục, dạy dỗ, đào tạo nên lớp người mới cho xã hội. Từ xưa, ông cha ta đã có câu thật dân dã mà sâu sắc: “Không thầy đố mày làm nên”.

Đánh giá về công lao to lớn của đội ngũ nhà giáo, chỉ thị 40 - CT/TƯ ngày 15 tháng 6 năm 2004 của Ban Bí thư của Trung ương Đảng đã khẳng định: “Trong lịch sử nước ta, “tôn sư trọng đạo” là truyền thống quý báu của dân tộc, nhà giáo bao giờ cũng được nhân dân yêu mến, kính trọng. Những năm qua, chúng ta đã xây dựng được đội ngũ nhà giáo ngày càng đông đảo, phần lớn có phẩm chất đạo đức và ý thức chính trị tốt, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ ngày càng được nâng cao. Đội ngũ này đã đáp ứng yêu cầu nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần vào sự nghiệp cách mạng nước nhà”. Đây là sự ghi nhận công lao to lớn của Đảng ta đối với lớp GV trong sự nghiệp trồng người đầy vinh quang nhưng trách nhiệm cũng hết sức nặng nề.

Thật vậy, lịch sử nghề dạy học đã để lại bao tấm gương mà tên tuổi của họ đã gắn liền với lịch sử dân tộc. Một thầy giáo Chu Văn An đã dâng sớ đòi chém đầu lũ tham quan, xu nịnh, sau cáo quan về nhà dạy học, có nhiều học trò trở thành các nhân vật hiển tài của đất nước. Một cụ Đồ Chiểu “Thà đui mà giữ đạo nhà”, quyết không hợp tác với bọn thực dân Pháp. Một thầy giáo trẻ Nguyễn Tất Thành không cam

chịu ngời nhìn nước nhà chìm đắm trong nô lệ, đã bôn ba khắp năm châu bốn bể, tìm đường cứu nước, cứu dân...

Có thể nói, suốt mấy nghìn năm của chế độ phong kiến, chính đội ngũ thầy giáo là lực lượng quan trọng nhất truyền bá văn hoá, giữ gìn quốc hồn, quốc túy của dân tộc. Từ khi nước nhà được độc lập, theo lời Đảng gọi, các thế hệ nhà giáo lại toả đi khắp bốn phương trời, từ thành thị, nông thôn, hay hải đảo xa xôi, đến những bản làng heo hút ở vùng núi cao để thắp sáng những tâm hồn, đào tạo nên những người lao động mới, chủ nhân của xã hội tương lai. Những cống hiến của họ, thầm lặng mà to lớn vô cùng. Họ thực sự là những anh hùng vô danh như Bác Hồ đã từng nói.

Tuy nhiên, cuộc sống vận động không ngừng, những nhân tố tích cực của ngày hôm nay, nếu không có những vận động, biến đổi tương ứng sẽ trở thành lạc hậu, cản trở sự phát triển. Trong giáo dục cũng vậy, trước những yêu cầu mới của sự nghiệp giáo dục trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá, đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý có những hạn chế bất cập. Số lượng GV còn thiếu nhiều, đặc biệt ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số... Cơ cấu GV đang mất cân đối giữa các môn học, bậc học, các vùng miền. Chất lượng chuyên môn nghiệp vụ của đội ngũ nhà giáo có mặt chưa đáp ứng được yêu cầu đổi mới giáo dục và phát triển tư duy, năng lực sáng tạo, kĩ năng thực hành của người học. Năng lực của đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục chưa ngang tầm với sự phát triển giáo dục.” (chỉ

thị 40). Có thể nói, đây là một trong những nguyên nhân hết sức cơ bản khiến công cuộc đổi mới giáo dục của nước ta trong những năm qua chưa đạt được những kết quả mong muốn.

Những năm gần đây, việc thay sách giáo khoa ở các cấp đã đặt ra cho đội ngũ nhà giáo nhiệm vụ hết sức nặng nề. Thầy giáo không phải chỉ cung cấp kiến thức cho HS, mà quan trọng hơn là phải dạy cho các em cách tự học. Phải khơi gợi, kích thích, động viên HS chủ động, tích cực chiếm lĩnh kiến thức. Phải tạo dựng cho các em thói quen chủ động, sáng tạo trong học tập cũng như trong công việc. Muốn làm được điều này, chính nhà giáo phải là người có kiến thức rộng, có năng lực sáng tạo trong công việc, đặc biệt là trong công tác giáo dục, giảng dạy.

Chỉ thị 40 nhấn mạnh: Việc xây dựng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục toàn diện vừa đáp ứng yêu cầu trước mắt, vừa mang tính chiến lược, nhằm thực hiện thành công Chiến lược phát triển giáo dục 2001 -2010. Trong mục tiêu chung, “đặc biệt nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm *chất, lối sống, lương tâm, tay nghề của nhà giáo...*” Như vậy, Đảng, Nhà nước, nhân dân ta luôn quan tâm đến giáo dục, tôn vinh nghề dạy học và người dạy học, nhưng cũng đòi hỏi rất cao ở các nhà giáo. Đối với HS, nhất là các em nhỏ tuổi, thầy giáo cô giáo luôn là thần tượng, mọi lời nói, làm việc của nhà giáo đều là “khuôn vàng thước ngọc” để các em noi theo. Để ứng được yêu cầu của công việc và sự tôn vinh chính mình,

xứng đáng với lòng mong mỏi của nhân dân, đáp ứng được nhiệm vụ mà xã hội giao phó.

Cuộc sống đang đặt ra cho giáo dục nhiệm vụ hết sức nặng nề. Cuộc cách mạng khoa học công nghệ trên thế giới đang diễn ra mạnh mẽ. Khoa học trở thành lực lượng sản xuất như Mác đã dự đoán. Trình độ dân trí và tiềm lực khoa học đã trở thành nhân tố quyết định sức mạnh và vị thế của các quốc gia trên thế giới. Sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước đang phát triển ngày càng cao. Đòi hỏi giáo dục phải có bước phát triển mới.

Năm học này, chúng ta đang tiến hành thực hiện cuộc vận động lớn: “Nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục”, để tiếp tục thúc đẩy sự nghiệp GD lên tầm cao. Nhiệm vụ trước mắt thật nặng nề, đòi hỏi đội ngũ nhà giáo càng phải nỗ lực không ngừng.

Đây là công việc đòi hỏi phải có quyết tâm cao và đồng thuận của toàn Đảng, toàn dân, đặc biệt là của chính đội ngũ các nhà giáo trong toàn ngành Giáo dục. Đây là tiền đề quan trọng để đưa giáo dục nước ta phát triển theo hướng hiện đại, góp phần xây dựng xã hội phồn vinh, đưa nước ta sánh vai các cường quốc năm châu như Bác Hồ hằng mong muốn.

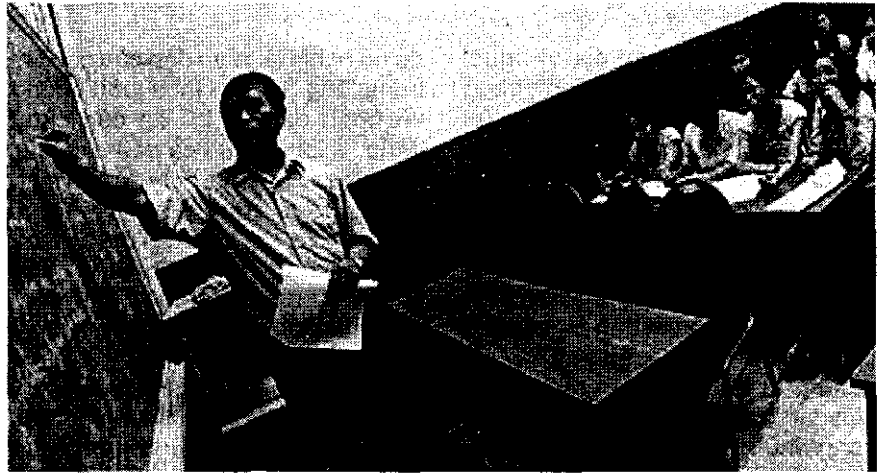
Cuộc sống vận động không ngừng, xã hội luôn phát triển. Trong sự chuyển động chung đó, sự nghiệp giáo dục đặt ra những thách thức mới đòi hỏi đội ngũ nhà giáo phải vững vàng vượt qua, vươn lên hoàn thành sứ mệnh cao cả mà xã hội đã giao phó.

Với đạo lí “uống nước nhớ nguồn”, với triết lí sống “nửa chữ cũng là thầy”, nhân dân ta luôn dành tình cảm tốt đẹp nhất, lòng biết ơn và sự kính trọng nhất đối với đội ngũ nhà giáo. Các thầy cô giáo đã, sẽ và mãi mãi sống hết mình vì sự nghiệp trồng người, vì HS thân yêu, vì một chữ Thầy mà nhân dân đã ban tặng. □

“BỤI PHẤN”

Giai điệu sống mãi với thời gian

PHÚ HUY

Nhạc sĩ Vũ Hoàng và nhạc sĩ Lê Văn Lộc đã làm lay động hàng triệu con tim các thầy giáo và các HS bằng bài ca “Bụi phấn”. Với 7 câu nhạc ở gam đô trưởng, có giai điệu trong sáng, tươi vui, nhịp 3/4, tác giả đã tôn vinh nghề dạy học, lòng biết ơn thầy cô của các thế hệ HS. Bài hát ra đời vào ngày 20-11-1982. Theo tôi, đây là bài hát hay nhất về nghề thầy giáo. Bài hát đã được soạn giả Viễn Châu (tác giả bài vọng cổ nổi tiếng “Tình anh bán chiếu”) soạn thành bài tân cổ giao duyên “Bụi phấn”.

Bằng nhịp điệu vừa phải, thiết tha, giai điệu mượt mà, ca từ thành kính, đã nói được bao điều về tình nghĩa thầy trò. “Khi thầy viết bảng, bụi phấn rơi rơi. Có hạt bụi nào, ... rơi trên tóc thầy”. Hình tượng người thầy hiện lên thật đẹp trong niềm lao động say mê giảng bài. Tóc thầy đã bạc theo năm tháng với nghề “trồng người” và nay lại càng bạc thêm bởi bụi phấn rơi trên mái tóc. Nhạc sĩ đã tạo được sự liên tưởng khá tài hoa và lí thú. Tóc thầy ngày càng bạc để cho tâm hồn trẻ thơ ngày càng xanh, tri thức ngày càng sâu rộng.

Đoạn hai của bài hát là một điệp khúc khẳng định lòng biết ơn thầy thật mặn nồng: “Em yêu phút giây này, thầy em tóc như bạc thêm, bạc thêm vì bụi phấn cho em bài học hay. Mai sau lớn lên người làm sao có thể nào quên, thầy em người dạy dỗ khi em tuổi còn thơ”. Bài hát được hát với những quãng phù hợp với chất giọng của mẫu giáo đến SV và kể cả người lớn, rất dễ hát, dễ thuộc. Bởi thế nó đã nhanh chóng vang xa khắp mọi miền tổ quốc từ hải đảo xa xôi muôn trùng sóng vỗ tới các bản làng núi cao và hẻo lánh và bay tới bạn bè ta ở năm châu bốn biển. Bài hát không chỉ là một bó hoa của nhạc sĩ Vũ Hoàng và Lê Văn Lộc dâng lên các thầy cô giáo ngày nhà giáo Việt Nam 20-11, mà đó là tấm lòng của muôn triệu trái tim HS được hai nhạc sĩ nói giùm, suốt đời các em thành kính biết công ơn dạy dỗ của các thầy. □